

Toespraak CDA partijcongres 5 nov 2022

De afgelopen week is er eindelijk weer een groep Nederlandse vrouwen en kinderen teruggehaald uit Syrië. Het lijkt misschien of daarmee de noodzaak tot deze resolutie is komen te vervallen, maar niets is minder waar. Volgens de AIVD blijven er nu nog minstens 30 Nederlandse kinderen achter in Koerdische kampen. En die zullen volgens het huidige beleid niet worden teruggehaald.

Het terughalen van de vrouwen en kinderen deze week gebeurde op last van de rechter. De vrouwen hadden geëist dat ze aanwezig moesten kunnen zijn bij hun strafzaak in Nederland, en de rechter had hen daarin gelijk gegeven. Daarom werden ze opgehaald. De moeders van de kinderen die nu nog in Syrië zitten, hebben geen proces tegen de Nederlandse staat aangespannen. De regering is dan ook niet verplicht om hen terug te halen. Dus laten we hen en hun kinderen gewoon daar zitten.

Al onze buurlanden hebben intussen besloten om hun vrouwen en kinderen terug te halen. Niet omdat de rechter hen daartoe dwong, maar omdat de regeringen zelf de noodzaak daarvan inzagen. Duitsland haalt al zijn burgers terug. België doet dat. En zelfs Frankrijk, dat zwaar geleden heeft onder IS aanslagen, haalt al zijn burgers op. Alle argumenten tegen terughalen blijken ineens van tafel te zijn. Alleen Nederland weigert nog steeds om vrijwillig zijn vrouwen en kinderen terug te halen. Nederland is binnen Europa de hekkensluiter op dit punt. En binnen Nederland is het CDA medeverantwoordelijk voor dat beleid.

Het CDA heeft het afgelopen jaar helaas niet bijgedragen aan het terughalen van de vrouwen en kinderen. Het spijt me om dat te moeten constateren. Onze partij heeft vorig jaar december een coalitie akkoord getekend waarin werd afgesproken dat het regeringsbeleid t.a.v. terughalen niet gewijzigd zou worden. Het heeft mij zeer verbaasd dat het CDA met op dit punt met het akkoord heeft ingestemd. Dit ging immers lijnrecht in tegen de resolutie die het congres drie maanden eerder had aangenomen. Misschien waren er belangrijke argumenten die ik niet ken. Maar ik had toch het gevoel dat hier 60 kinderen werden opgeofferd voor de lieve vrede met de VVD

CDA Kamerleden hebben daarna nog wel in commissievergaderingen gevraagd naar mogelijke opties voor terughalen van de kinderen. Maar daarbij kregen wij van de VVD meteen de kous op de kop: wij hadden in het coalitie akkoord ingestemd met niet terughalen, dus we moesten nu achteraf niet gaan zeuren. Onze partij had zich met het tekenen van het coalitie akkoord volledig klem gezet.

De enige uitweg uit deze impasse is dat het CDA binnen de coalitie het onderwerp opnieuw aan de orde stelt. De internationale situatie is intussen volledig gewijzigd. Met de massale repatriëringen door onze buurlanden blijke alle oude argumenten tegen terughalen ineens van tafel. Een aanpassing van het Nederlands beleid is onontkoombaar. D'66 en CU hoeven we daarvan niet te overtuigen. En bij de VVD moeten ook redelijke mensen zitten die begrijpen dat Nederland niet kan achterblijven nu alle landen om ons heen hun vrouwen en kinderen wél terughalen.

Beste mensen,

In de resolutie van vorig jaar vroegen we het CDA om zijn nek uit te steken; om als christelijke partij een voorbeeld te stellen aan andere partijen en andere landen. Die kans heeft de partij helaas voorbij laten gaan. Het enige dat we nu nog vragen, is dat het CDA zich aansluit bij datgene wat alle andere landen nu al doen. Hoe moeilijk kan dat zijn.